

OBEC VIDIM

se sídlem Obecní úřad Vidim, Vidim č.p. 45, 277 21 Liběchov, tel. č. 315 695 138

ŘÁD VEŘEJNÉHO POHŘEBIŠTĚ V OBCI VIDIM

Zastupitelstvo obce Vidim na schvaluje a vydává dne 28. 4. 2018 v souladu s ust. § 84 odst. 1) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, ust. § 19 odst. 1) zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohřebnictví“), tento Řád veřejného pohřebiště v obci Vidim (dále jen „řád“):

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Řád upravuje provoz veřejného pohřebiště v obci Vidim (dále jen „obec“), které se nachází na pozemcích p.č. 402 a stp.č. 132 v k.ú. a obci Vidim, okres Mělník (dále jen „pohřebiště“), jehož součástí jsou:
 - místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
 - místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek
 - místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
 - společné hroby.Vnější hranice pohřebiště jsou vymezeny hřbitovní zdí.
2. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
3. Řád se vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Středočeského kraje, č.j. 019371/2018/KUSK, ze dne 19. 2. 2018.
4. Provozovatelem a správcem pohřebiště je obec Vidim (dále jen „provozovatel pohřebiště“).
5. Řád je závazný pro provozovatele pohřebiště, subjekty zajišťující pohřební služby na pohřebišti, obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele pohřebiště nebo nájemce provádějí práce, a pro ostatní veřejnost.
6. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím zastupitelstva obce prohlásit za „Čestný hrob“. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“, bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, přísluší sleva z nájemného a úhrady služeb spojených s nájmem hrobového místa ve výši 50 % u jednohrobu a urnového místa a ve výši 50 % u dvojhrobu. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva obce odstranit hrobové zařízení hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je provozovatel pohřebiště povinen učinit na své náklady opatření směřující k zachování piety a důstojnosti hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“.
7. Náhrobek, vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím zastupitelstva obce prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva obce odstranit hrobové zařízení takového hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází „Cenný náhrobek“, neprojeví zájem nájemci nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je zastupitelstvo obce povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 2

Provozní doba pohřebiště

1. Provozní doba, v jejímž průběhu je pohřebiště zpřístupněno veřejnosti, se stanoví takto:
 - leden, únor, březen, říjen, listopad, prosinec od 09.00 hod. do 17.00 hod.
 - duben, květen, červen, červenec, srpen, září od 08.00 hod. do 18.00 hod.
 - Památka zesnulých, vč. předcházející soboty a neděle od 08.00 hod. do 18.00 hod.
2. Provozovatel pohřebiště je oprávněn povolit odůvodněnou výjimku z provozní doby pohřebiště individuálním povolením.
3. Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce provozní doby pohřebiště, a to bez upozornění.
4. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulace se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, údržby zeleně, prací při odstraňování vad či havarijních stavů na pohřebišti nebo v jeho bezprostředním okolí, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků.

Článek 3

Pořádek na pohřebišti

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti, zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné nebo psychotropní látky, kouřit, odhazovat odpady mimo nádoby k tomu určené a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
2. Na pohřebišti je možné se zdržovat pouze v provozní době pohřebiště stanovené v Článku 2 tohoto řádu.
3. Děti do 10 let mají na pohřebišti přístup pouze v doprovodu dospělé osoby.
4. Na pohřebišti je zakázán přístup podnapilým osobám a osobám se psy, kočkami a jinými zvířaty.
5. Na pohřebišti je zakázáno jezdit na jízdních kolech, koloběžkách, skateboardech, kolečkových bruslích a lyžích.
6. Vozidla (s výjimkou invalidních vozíků) mohou na pohřebišti vjíždět a zdržovat se zde pouze s předchozím souhlasem provozovatele pohřebiště a při splnění jím stanovených podmínek. Vozidla jsou do areálu pohřebiště vpouštěna nejpozději 1 hodinu před ukončením provozní doby pohřebiště a pohřebiště musí opustit nejpozději do 30 minut před ukončením provozní doby pohřebiště. Chodci mají vždy přednost před vozidly.
7. Pojízdné a průchodné plochy na pohřebišti je povoleno používat k parkování vozidel pouze v provozní době pohřebiště, a to pouze s předchozím souhlasem provozovatele pohřebiště. Není dovoleno parkovat vozidla u hrobových míst a provádět mytí, opravy a údržbu vozidel v prostorách pohřebiště.
8. Ukládání nádob, náradí a jiných předmětů, včetně dilů hrobového zařízení, na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno.
9. Svítilny a svíčky je možno na pohřebišti rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. V odůvodněných případech může provozovatel pohřebiště používání otevřeného ohně (svíček, aj.) omezit nebo zakázat.
10. Z hygienických důvodů není dovoleno v areálu pohřebiště pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Tato voda je určena k provozním účelům provozovatele pohřebiště a na zalévání veřejné zeleně a zeleně na pronajatých hrobových místech. Je zakázáno odnášet vodu v náhradních obalech z areálu pohřebiště.
11. Odpady je nutno odkládat výhradně na místa k tomu určená. Nádoby na odpady na pohřebišti slouží výhradně pro ukládání odpadu z pohřebiště (mimo odpadu stavebního a nebezpečného). Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.
12. Provádět jakékoli zásahy do veřejné zeleně na pohřebišti (zeleně vysazené provozovatelem pohřebiště, včetně provádění nové výsadby zeleně) lze pouze s předchozím souhlasem

provozovatele pohřebiště. Provozovatel pohřebiště je oprávněn odstranit zeleň, k jejíž výsadbě nedal souhlas, a to i bez souhlasu osoby, která výsadbu zeleně provedla.

13. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti výhradně provozovatel pohřebiště nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel pohřebiště předchozí písemný souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
14. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklamních a propagačních materiálů pouze na vyhrazených místech a po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště. Není dovoleno umísťovat reklamní a propagační materiály na dřevinách, na zařízeních pohřebiště ani na hrobových místech a hrobových zařízeních.
15. Na pohřebišti je zakázáno pořádat prezentační nebo nabídkové akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce hrobových míst či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny subjekty, které mají v úmyslu vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce hrobových míst jsou povinny oznámit tuto činnost provozovateli pohřebiště.
16. Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na pohřebišti je možné s předchozím souhlasem provozovatele pohřebiště. Tím není dotčena povinnost svolavatele předem oznámit shromáždění podle zvláštního předpisu (zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů).
17. Na pohřebišti je povoleno provádět jakékoli práce pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento řád a provozovatel pohřebiště.
18. Dozor nad pořádkem na pohřebišti provádí provozovatel pohřebiště nebo osoba jím určená.
19. Všechny osoby, vykonávající činnosti související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními předpisy upravujícími takovou činnost, dodržovat tento řád, a to vždy s vědomím provozovatele pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.

Článek 4

Rozsah služeb poskytovaných na pohřebišti

1. Na pohřebišti lze pohřbit tělo zemřelého nebo uložit zpopelněné lidské ostatky bez ohledu na místo úmrtí zemřelého, a to pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště a za podmínek stanovených platnými právními předpisy a tímto řádem. Minimálně jeden den před přijetím těla zemřelého k pohřbení do hrobu nebo hrobky nebo lidských ostatků k uložení je nutno předložit provozovateli pohřebiště úmrtní list, průvodní list k přepravě těla zemřelého (umrlčí pas), zprávu oprávněného orgánu cizího státu nebo list o prohlídce zemřelého; kopii tohoto dokladu uloží provozovatel pohřebiště do přílohy hřbitovní knihy.
2. Provozovatel pohřebiště poskytuje na pohřebišti zejména následující základní služby, které jsou součástí služeb poskytovaných současně s nájmem hrobového místa:
 - a) nájem hrobových míst (nájem se realizuje na základě písemné smlouvy o nájmu hrobového místa)
 - pro hroby, hrobky
 - pro uložení lidských ostatků v urnách
 - b) správu a údržbu pohřebiště, včetně cest a komunikací, inženýrských sítí, zeleně v areálu pohřebiště, oplocení a mobiliáře
 - c) zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadů
 - d) dodávku vody
 - e) správu a udržování objektů na pohřebišti (márnice)
 - f) údržbu a úpravu společných hrobů a ve sjednaném rozsahu i čestných hrobů
 - g) vedení evidence související s provozováním pohřebiště (viz ust. § 21 zákona o pohřebnictví, a to zejm. údaje o hrobovém místě, hrobovém zařízení a jeho vlastnictví, uložení lidských ostatků, aj.)
 - h) vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto řádu
 - i) zveřejňování informací v místě na pohřebišti obvyklém pro potřeby veřejnosti.

3. Na pohřebišti jsou poskytovány doplňkové služby na žádost nájemců hrobových míst nebo vlastníků hrobového zařízení či hrobky, které nejsou součástí úhrady za služby poskytované současně s nájmem hrobového místa, a to zejména:

- a) manipulace se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště
- b) výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací
- c) pohřbívání
- d) provádění exhumací
- e) ukládání zpopelněných lidských ostatků.

Výše uvedené doplňkové služby jsou poskytovány za úplatu odpovídající výši nákladů vynaložených provozovatelem pohřebiště na zajištění doplňkových služeb.

Článek 5

Povinnosti a činnost provozovatele pohřebiště

Provozovatel pohřebiště je povinen:

- a) provozovat pohřebiště v souladu se zákonem o pohřebnictví, tímto řádem a zvláštními právními předpisy (např. zákon o odpadech, zákon o ochraně osobních údajů, zákon o shromažďování apod.)
- b) provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu umožnit pohřbení nebo uložení lidských ostatků na pohřebišti, a to za úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté související služby
- c) zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům
- d) umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v ust. § 114 odst. 1) zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, je-li provozovateli pohřebiště známa
- e) vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu a způsobem dle ust. § 21 zákona o pohřebnictví
- f) vypraviteli pohřbu vystavit doklad o pohřbení obsahující číslo hrobu nebo hrobky, jméno (jména) a příjmení zemřelého, místo a datum jeho narození, úmrtí, pohřbení a jednoznačnou identifikaci právnické nebo podnikající fyzické osoby, která pohřbení provedla,
- g) doklady související s pohřbením těla zemřelého do hrobu nebo hrobky nebo s uložením lidských ostatků na pohřebišti (kopie úmrtního listu, průvodní list k přepravě těla zemřelého, zpráva oprávněného orgánu cizího státu nebo list o prohlídce zemřelého) ukládat a archivovat dle spisového a skartačního řádu obce
- h) udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst
- i) zájemcům o uzavření nájemní smlouvy na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných hrobových míst
- j) stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa dle typu pro každého nájemce
- k) v případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat krajský úřad a nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa, a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na pohřebišti obvyklém
- l) v případě rušení pohřebiště postupovat dle ust. § 24 zákona o pohřebnictví
- m) připravit k pronájmu nová hrobová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. tak, aby byl minimalizován negativní dopad na již existující hrobová místa a tak, aby vznikaly ucelené řady, oddíly či skupiny hrobů a hrobek stejného charakteru a rozměrů; nikdo nemá nárok na individuální umístění hrobového místa mimo vymezený prostor
- n) pronajímat hrobová místa za podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto řádem
- o) zajišťovat pořádek a čistotu na pohřebišti, údržbu veřejné zeleně na pohřebišti, provádět údržbu cest a komunikací, opravovat a provádět údržbu oplocení a společných zařízení pohřebiště
- p) zajišťovat sběr, třídění, odvoz a likvidaci odpadů z pohřebiště v souladu s platnými právními předpisy

- q) umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelymi, nezetlelymi i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto řádem
- r) vyřizovat stížnosti souvisejících s provozem pohřebiště.

Článek 6 **Nájem hrobového místa**

1. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi provozovatelem pohřebiště jako pronajímatelem a nájemcem (uživatelé hrobového místa). Smlouva o nájmu hrobového místa musí mít písemnou formu.
2. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je nájemce povinen poskytnout pronajímateli (provozovateli pohřebiště) veškeré potřebné údaje dle § 21 odst. 1) zákona o pohřebnictví, a to:
 - a) jméno (jména) a příjmení zemřelých, jejich lidské ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejich narození a úmrtí,
 - b) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
 - c) datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišti včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
 - d) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
 - e) jméno (jména), příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
 - f) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o jejich vlastníkovi, pokud je nájemci znám, a to nejméně v rozsahu jméno (jména), příjmení, adresa trvalého pobytu, datum narození,
 - g) jméno (jména), příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.
3. Změny údajů a skutečností uvedených v odst. 2. je nájemce povinen bez zbytečného odkladu (nejpozději do 10 dnů ode dne, kdy nastaly) oznámit provozovateli pohřebiště (pronajímateli).
4. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebišti (viz Článek 8 tohoto řádu).
5. Podnájem hrobového místa je zakázán.
6. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
7. Uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na pronajatém místě hrob, hrobku nebo urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí deska apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto řádem a pokyny provozovatele pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
8. Pronajímatel (provozovatel pohřebiště) je povinen:
 - a) předat nájemci k užívání vyznačené, číselně označené hrobové místo,
 - b) umožnit nájemci vstupovat na pohřebišti v době, kdy je zpřístupněno návštěvníkům,
 - c) umožnit nájemci vybudovat na pronajatém hrobovém místě hrobku, náhrobek nebo jiné hrobové zařízení za podmínek stanovených tímto řádem, smlouvou o nájmu hrobového místa a pokyny provozovatele pohřebiště, jakož i provádět údržbu a opravy hrobky, náhrobku a jiného hrobového zařízení,
 - d) umožnit nájemci nerušený výkon jeho nájemních práv v souladu s podmínkami stanovenými tímto řádem a smlouvou o nájmu hrobového místa,
 - e) zajistit nájemci k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, nestanoví-li tento řád nebo smlouva o nájmu hrobového místa jinak, s výjimkou

případů, kdy je to nezbytné v souvislosti se zajištěním bezpečného provozu pohřebiště.

9. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo hrobového zařízení vinou provozovatele pohřebiště a vznikne-li škoda, je provozovatel povinen hrobové místo uvést do původního stavu.

10. Nájemce je povinen zejména:

- a) užívat hrobové místo v souladu se zákonem o pohřbnictví, nájemní smlouvou, tímto řádem a pokyny pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
- b) udržovat na svůj náklad a ke své tíži hrobové místo a hrobové zařízení v řádném stavu, a to zejména:
 - nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu plochy hrobového místa,
 - zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
 - odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště; neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel pohřebiště oprávněn tak učinit sám,
- c) při užívání hrobového místa si počínat tak, aby nebyla rušena nad obvyklou míru práva jiných nájemců či pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
- d) strpět umístění číselného označení hrobového místa, toto označení nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům,
- e) strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu hrobového místa,
- f) zřídit, umístit nebo odstranit náhrobek, hrobové zařízení nebo jiné zařízení na hrobovém místě pouze po předchozím písemném souhlasu pronajímatele (provozovatele pohřebiště), provádět jeho údržbu a opravy, při tom se řídit tímto řádem a pokyny pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
- g) neprodleně zajistit opravu náhrobku, jiného hrobového zařízení nebo hrobky, pokud je narušena jejich stabilita nebo pokud ohrožují zdraví, životy nebo majetek dalších osob; pokud tak nájemce neučiní, je pronajímatel (provozovatel pohřebiště) oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce,
- h) pohřbení lidských pozůstatků a uložení lidských ostatků nebo jakékoliv nakládání s nimi provádět jen způsobem, který je v souladu s tímto řádem a pokyny pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
- i) zpopelněné lidské ostatky uložit na místě k tomu určeném jen za podmínek stanovených zákonem o pohřbnictví, tímto řádem a s předchozím souhlasem pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
- j) lavičky instalovat pouze s předchozím písemným souhlasem pronajímatele (provozovatele pohřebiště), který stanoví zejména rozměr, tvar, barvu, umístění, upevnění apod. laviček, a udržovat je v řádném stavu,
- k) do veřejné zeleně na pohřebišti zasahovat pouze s předchozím souhlasem pronajímatele (provozovatele pohřebiště), který může ve svém souhlasu stanovit podmínky zásahu (např. v případě výsadby zeleně a péče o ni),
- l) oznamovat pronajímateli (provozovateli pohřebiště) bez zbytečného odkladu všechny vady bránící řádnému užívání hrobového místa,
- m) plnit informační povinnost stanovenou zákonem o pohřbnictví a tímto řádem, zejména oznamovat změnu povinných údajů týkajících se hrobového místa, osoby nájemce, jeho právního nástupce apod.,
- n) dodržovat zákaz podnájmu hrobového místa,
- o) platit nájemné a úhradu za služby spojené s nájmem hrobového místa,
- p) zajistit na vlastní náklady nejpozději do dne ukončení nájmu hrobového místa odstranění náhrobku a jiného hrobového zařízení včetně uren,
- q) v případě vydání zákazu pohřbívání, nebo rozhodnutí o zrušení veřejného pohřebiště splnit

povinnosti stanovené zákonem o pohřbívání, tímto řádem a pokyny pronajímatele (provozovatele pohřebiště),

r) plnit ostatní povinnosti nájemce vyplývající ze zákona o pohřbívání, tímto řádem, smlouvy o nájmu hrobového místa a pokynů pronajímatele (provozovatele pohřebiště).

11. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na vedlejším hrobovém místě po nezbytně nutnou dobu nejsou omezením práva nájemce ve smyslu ust. § 25 zákona o pohřbívání.
12. Právo nájmu hrobového místa lze převést na třetí osobu pouze s předchozím písemným souhlasem provozovatele pohřebiště (pronajímatele). Podmínkou převodu práva nájmu hrobového místa je vypořádání se mezi převodcem a nabyvatelem nájemního práva ohledně hrobky, náhrobku a hrobového zařízení, kdy dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení je povinen předložit provozovateli pohřebiště (pronajímateli) platnou smlouvu o převodu vlastnictví hrobky, náhrobku či hrobového zařízení do vlastnictví nabyvatele, pokud se nedohodnou jinak (např. pronájem hrobového zařízení převodcem na dobu nájmu hrobového místa nabyvateli).
13. Právo nájmu hrobového místa přechází na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěřenský fond určený nájemcem. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu hrobového místa na jeho manžela, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; nežijí-li, pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu hrobového místa na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna sdělit provozovateli pohřebiště bez zbytečného odkladu údaje potřebné pro vedení evidence pohřebiště; to platí i pro správce svěřenského fondu.
14. Pronajímatel (provozovatel pohřebiště) je oprávněn smlouvu o nájmu hrobového místa vypovědět bez výpovědní doby z důvodu prodlení nájmu s úhradou nájemného delšího než 3 měsíce ode dne, kdy ho k úhradě pronajímatel (provozovatel pohřebiště) písemně vyzval (s výjimkou smlouvy o nájmu hrobového místa, kde dosud neuplynula stanovená tleci doba).
15. V případě ukončení smlouvy o nájmu hrobového místa před uplynutím sjednané doby nájmu se dosud nevyčerpané nájemné a úhrada za služby spojené s nájmem hrobového místa nevrací, pokud se nájemce a pronajímatel (provozovatel pohřebiště) nedohodnou jinak.
16. Pronajímatel (provozovatel pohřebiště) je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu a po dobu minimálně jednoho roku od uplynutí tleci doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu a odkaz na uveřejněnou informaci umístí vhodným způsobem na příslušné hrobové místo.
17. Po skončení nájmu se nezpovědně lidské ostatky ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se nezpovědně lidské ostatky do společného hrobu na pohřebišti. Ponechané zpopelněné lidské ostatky se vyjmou a uloží se do společného hrobu na pohřebišti.
18. Při skončení nájmu hrobového místa je nájemce povinen hrobové místo uklidit a vyklidit od movitých i nemovitých věcí a předat je pronajímateli (provozovateli pohřebiště) nejpozději do 30 dnů od skončení nájmu. Při vyklízení hrobového místa nájemce z hrobového zařízení odstraní veškeré věci (hrobku, náhrobek a hrobové zařízení), pokud se s pronajímatelem (provozovatelem pohřebiště) nedohodnou jinak, kromě uložených lidských ostatků, ať již zpopelněných či nezpovědněných, neboť v souladu s ust. § 493 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, lidské ostatky nejsou věci.
19. Pokud nájemce při skončení nájmu hrobového místa nevyklidí hrobové místo, jsou movité a nemovité věci na hrobovém místě umístěny bez právního důvodu, tedy neoprávněně. V takovém případě je pronajímatel (provozovatel pohřebiště) oprávněn v rámci svépomoci hrobové místo vyklidit a věci nacházející se na hrobovém místě odstranit a uskladnit, to vše na náklady nájemce (bývalého nájemce) s tím, že s nimi bude naloženo jako s věcmi opuštěnými.
20. Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení smlouvy o nájmu hrobového místa a plní své povinnosti vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového

